

gjald af sild, er útlendingar, sem hafa sezt að hjer á landi, veiða á þilskip sín eða báta á fjörðum landsins, eða í landhelgi, þegar sildin er söltuð niður úti í skipunum. 59. 23. maí.

Fyrir því vil jeg vísa yður til brjefs míns frá 26. júlí 1880 (B. 115.), þar sem tekið er fram, að það sjáist af alþingistíðindunum fyrir 1871 samanbornum við tíðindi um stjórnarmálefni Íslands III. bls. 280, að tilskipun 12. febr. 1872 einnig náði til sildarveiða, og jafnframt bæta því við, að orðin í 1. gr. þessarar tilskipunar «og þar er lagður á land» að minni ætlun eiga ekki aðeins við sjálft landið en einnig við landhelgi. Tilskipunin, sem ákveður, að spítalagjald skuli greiða af umræddum fiskiafla, hvort heldur aflinn er verkaður eða seldur óverkaður, og hvort heldur aflinn er ætlaður til neyzlu í landinu sjálftu eða til útflutnings, gefur ekkert tilefni til að gjöra greinarmun á því, hvort fiskurinn er verkaður á skipi í landhelgi, og má skoða slíkt skip sem part af landi því, er það stendur í sambandi við, eða hvort hann er verkaður á fasta landinu sjálftu. Það er heldur eigi hin minnsta ástæða til að hyggja, að löggjófin hafi viljað undanþiggja útlendinga, er hjer hafa sezt að, frá því gjaldi, sem hvílir á öllum öðrum íbúum landsins, jafnvel þó þeir hagi því svo, að hinn veiddi fiskur sje saltaður niður um borð í skipi, þegar aflinn þó er fluttur út hjeðan af landi. Þetta á sjer stað um allan þann fisk, sem er veiddur eða verkaður í landhelgi; en allt annað á sjer stað um fiskiveiðar, sem stundaðar eru fyrir utan landhelgi af útlendum veiðimönnum, sem aðeins hafa leyfi til að leita hafnar á fjörðum landsins, þegar nauðsyn krefur. Lögin frá 17. des. 1875 (A. 28.) sbr. tilsk. um fiskiveiðar útlendinga við Ísland o. fl. 12. febr. 1872, eiga við hinar síðarnefndu fiskiveiðar, þar sem hinsvegar tilskipunin um spítalagjald af sjávarafli verður að ná til allra fiskiveiða landsbúa, undantekningarlaust og án tillits til, hvar og hvernig þær fara fram, og verður að greiða spítalagjald af aflanum, þegar hann er fluttur að landi, hvort sem hann er lagður á fast land eða á skip í landhelgi.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um 60. sýslusjóðsgjald af brennisteinsnámunum. — Út af fyrirspurn sýslumannsins í Þingeyjar- 25. maí. sýslu, hvort Helgastaðahreppur eða Skútustaðahreppur eigi að greiða sýslusjóðsgjald af brennisteinsnámunum í Þingeyjarsýslu, hafið þjer, herra amtmaður, í þóknanlegu brjefi frá 15. janúar þ. á. skýrt mjer frá, að enginn vafi geti verið um það, að námar þessir liggi innan Skútustaðahrepps, því þeir hafi verið seldir frá jörðunni Reykjahlíð og sjeu innan hennar landamerkja. Þótt nú svo undarlega hafi tiltekizt, að námar þessir sjeu taldir í jarðabókinni frá 1861 aptan við Helgastaðahrepp og ekki Skútustaðahrepp, fáíð þjer ekki sjeð að jarðabókin fyrir þetta gjöri eða geti gjört neina breytingu á takmörkum þessara sveitarfjelaga, því það hafi alls ekki verið tilgangur hennar. Eins og þjer því álítið það sjálfsagt, að Skútustaðahreppur en ekki Helgastaðahreppur geti lagt sveitarútsvar á þá sem grafa brennistein úr námunum samkvæmt leigusamningi 13. apríl 1872, þannig sjáið þjer ekki betur en, að Skútustaðahreppur eigi að greiða gjaldið af þeim til sýslusjóðs og ekki Helgastaðahreppur, sem í engu sambandi stendur við þessa náma.

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að jeg er alveg samdóma því, sem þjer þannig hafið tekið fram.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um 61. búnaðarskólagjald af eyðijörðum. — Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt álit amtsráðs- 27. maí.

61 ins um fyrirspurn sýslumannsins í Þingeyjarsýslu, viðvíkjandi búnaðarskólagjaldi af eyði-
27. maí. jörðunum Vatnsenda, Ottarstöðum og Kollavíkurseli í Svalbarðshreppi vil jeg tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að jeg er amtsráðinu samdóma um, að sveitarfelagi Svalbarðshrepps, sem hefir keypt hina fyrstnefndu jörð til að nota hana sem afrjett, beri að greiða búnaðarskólagjald af henni, og að búnaðarskólagjaldið af hinum 2 eyðijörðum skuli heimtað af ábúðndum prestssetursins Svalbarðs og jarðarinnar Kollavíkur, er nota land þeirra og hafa þær verið hjáleigur frá tjeðum jörðum áður en þær lögðust í eyði.

Að því leyti fyrirspurn sýslumanns snertir búnaðarskólagjaldið af brennisteinsnámunum í Þingeyjarsýslu hefi jeg ritað ráðgjafanum fyrir Ísland um málið.

62 — Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um
30. maí. niðurjöfnun dýratolls. — Í kæruskjali, sem þjer, herra amtmaður, hafið sent mjer, kvartar hreppsnefndin í Vindhælishreppi yfir því, að sýslunefndin í Húnavatnssýslu hafi skipað að jafna niður dýratolli á fjáreigendur í hreppnum eptir fjártölu, og að innheimta hann sjerstaklega í peningum, þó að sú venja hafi verið ákomin í Vindhælishreppi, eins og víðar í sýslunni, að allur kostnaður til dýraveiða hafi verið greiddur úr sveitarsjóði, og hafi fyrirkomulag þetta, sem þyki einkar hagfellt, bæði fyrir gjaldendur og þá, sem eiga að innheimta gjöldin, verið samþykkt 5. júní 1871 af hinum þáverandi sýslumanni; loksins hefir hreppsnefndin tekið fram, að eyðing refa sje eigi fjáreigöndum einum í hag, heldur engu að síður þeim, er varphlunnindi hafa, og yfir höfuð virðist að efla almenna hagsæld, og því ekki vera neinum hreppsbúa óviðkomandi.

Þjer látið, herra amtmaður, það álit yðar í ljósi, að það myndi hagkvæmast, að lofa hreppsnefndunum sjálfum að ráða því, hvort kostnaði til refaveiða sje jafnað niður sjerstaklega á fjáreigendur eptir fjártölu og hann svo innheimtur fráskilinn öðrum sveitargjöldum, eða þá gjörður að einu atriði í sveitarreikningnum og borgaður úr hreppssjóði, en sjerstök niðurjöfnun á þessum kostnaði segið þjer hafi marga erfiðleika í för með sjer fyrir sveitarnefndina, og sje því sú venja víða komin á í umdæmi yðar, að kostnaður þessi sje beinlínis greiddur úr sveitarsjóði og bendið þjer á, að heimild þar til virðist vera í 17. gr. tilskipunar um sveitarstjórn frá 4. maí 1872, sem virðist hafa breytt fyrirætlum 33. greinar hreppstjórainstruxins frá 24. nóvbr. 1809 um þetta atriði.

Um leið og jeg skírskota til þess, sem tekið er fram í brjefum mínum frá 29. júlí 1880 (stjórnartíð. B. 128) og 15. maí 1879 (stjórnartíð. B. 76) vil jeg, út af því sem hefir framkomið í þessu máli, tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, að jeg sjái ekkert því til fyrirstöðu, að jafna niður dýratollum með öðrum sveitargjöldum.

63 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um laun prófaste. — Í þóknan-
30. maí. legu brjefi frá 19. marz þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, út af erindi, sem stiptsýr-
völdin hafa sent yður fyrir hönd nefndar þeirrar, er síðasta prestastefna hafði kosið til þess meðal annars að íhuga, hvernig bæta skyldi kjör hjeradsprófastanna, lagt það til, að ráðgjafinn ljeti leggja fyrir alþingi í sumar komandi frumvarp til laga um afnám umreiðarlauna þeirra, sem próföstum nú bera, og í annan stað frumvarp til laga um, að hverjum hjer-